

ISSN 01306936

№ 5, 2005 (297)
вересень - жовтень

Рік заснування 1925
Виходить раз на два місяці

**ЗАСНОВНИКИ
ЖУРНАЛУ**

Національна Академія
наук України
Інститут мистецтвознавства,
фольклористики та етнології
ім. М. Т. Рильського
Міністерство культури та
мистецтв України

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
National Academy of Sciences
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА, ФОЛЬКЛОРИСТИКИ
ТА ЕТНОЛОГІЇ ім. М. Т. РИЛЬСЬКОГО
Rylsky Institute for Art Studies, Folkloristic and Ethnology
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. Т. Г. ШЕВЧЕНКА
T. Shevchenko Kyiv National University
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЕТНОЛОГІВ
International Association of Ukrainian Ethnologists

НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ ТА ЕТНОГРАФІЯ

FOLK STUDIES AND ETHNOGRAPHY

У журналі

№ 5
2005

CONTENT

До 150-річчя від дня народження Д. Яворницького
150th Anniversary of Dmytro Javornytsky

- Листи Д. І. Яворницького до В. Г. Кравченка
D. Yavornytskyj's letters to V. Kravchenko 5
- Листи Д. І. Яворницького до М. К. Сергіїва
D. Yavornytskyj's letters to M. Serhijiv 6
- Матеріали з рукописної збірки Д. І. Яворницького
"Український простолюд в його творчості"
Materials from a manuscript collection "Ukrainian
People in Their Creative Activities" by D. Yavornytskyj 7

Розвідки і матеріали
Studies and Materials

- ГРИЦА**
Софія
Hrytsa Sofia
Біблійні елементи в думах
Bible Elements in Dumy 19
- ШУМАДА**
Наталя
Shumada Natalya
Фольклор у романі Михайла Стельмаха
"Кров людська - не водиця"
Folklore as an Element of the M. Stelmakh's
Novel "The Human's Blood is Not a Water" 32
- НИРКО**
Олексій
Nyrko Oleksiy
Епос кубанських козаків
The Epos of Kuban Cossacks 39

**РЕДАКЦІЙНА
КОЛЕГІЯ**

Головний редактор
Ганна СКРИПНИК

Анатолій ІВАНИЦЬКИЙ
(Заступник головного редактора)

Олег ВЛАСЮК
(Відповідальний секретар)

Лідія АРТЮХ
Василь БАЛУШОК
Галина БОНДАРЕНКО
Валентина БОРИСЕНКО
Олег ГРИНІВ
Софія ГРИЦА
Віктор ДАВИДЮК
Іван ДЗЮБА
Лідія ДУНАЄВСЬКА
Роман КИРЧІВ
Олександр КУРОЧКІН
Богдан МЕДВІДСЬКИЙ
Микола МУШИНКА
Всеволод НАУЛКО
Сергій СЕГЕДА
Григорій СЕМЕНЮК
Мирослав СОПОЛИГА
Михайло ТИВОДАР
Вікторія ЮЗВЕНКО

Редактори відділів
В. ЛУЗАН
Г. ТИЩЕНКО

Комп'ютерна верстка
О. ВЛАСЮК

*Редакція
не завжди погоджується
з думками авторів статей*

Індекс 74328

Із зарубіжної етнології
From World's Ethnology

- ПАЛАДІ-КОВАЧ Атіла** Етнографічна картографія в Угорщині
Paladi-Kovach Atila Ethnographic cartography in Hungary 51
- ЕПЕРЙЕШШИ Ерньо** Традиційна культура національних меншин і питання глобалізації
Eperjeshy Ernyo Traditional Culture of Ethnic Minorities and the Problem of Globalization 55
- ВЕРЕШ Петер** До питання Приуральського джерела давньоугорського етносу
Veresh Peter To the Issue of Uralian Origin of Ancient Ugric Folk 58

Наука і сучасність
The Science and Modern Times

- СОПОЛИГА Мирослав** Народне мистецтво в житлово-побутовій культурі українців Словаччини
Sopolyha Myroslav Folk Art in Household Culture of Ukrainians in Slovakia 61
- КИТОВА Світлана** Рушник: мистецтво і промисел
Kytova Svitlana Rushnyk: Art and Craft 66

Нариси та етюди
Essays and Etudes

- БАЛУШОК Василь** Міссісіпі - маловідома північноамериканська цивілізація доколумбової епохи
Balushok Vasyl' Mississippi - a little-known North American civilization of the pre-Columbian period 71
- КОСМІНА Оксана** Іноетнічні запозичення та їх вплив на формування одягу українських міщан
Kosmina Oksana Foreign loans and their influence on formation of clothes of inhabitants of the Ukrainian cities 80

З експедиційних матеріалів
From the expedition materials

- ПРИТУЛИК Наталія** Елементи язичницького світогляду в буковинському фольклорі
Prytulyk Natalya Elements of Pagan Outlook in Bukovyna Folklore 89

Сторінка молодого дослідника
The Tribune of the Young Scholars

- ВОВК Мирослава** Сакральна ритуальність у міфо-символічній образній системі прозової спадщини В. Барки
Vovk Myroslava Sacral Ritualizm in Mytho-symbolic System of V. Barka's Prose Heritage 93

СИНЕЛЬНИКОВА Валентина
 Валентина
 Synelnykova
 Valentyna

Політичні та економічні передумови появи українських поселень у Поволзьких степах у XVI-XIX століттях
 Political and economic preconditions of the emergence of Ukrainian settlements in the area of the Volga steppes in the 16th - 19th centuries 100

Пам'ятні дати

Memorable Dates

ДАНИЛЮК Архип
 Архип
 Danylyuk Arhup

Творчі здобутки дослідника
 Creative Achievements of the Researcher 105

ДИМЧЕНКО Станіслав
 Станіслав
 Dymchenko Stanislav

Лицар чарівних струн
 The knight of the Kobzar's art 107

Огляди, рецензії, анотації

Overlooks, Reviews, Annotations

ІВАНИЦЬКИЙ Анатолій
 Анатолій
 Ivanyuckyj Anatolij

"Українські пісні Закарпаття" Володимира Гошовського: перевидання
 "Ukrainian Songs of Zakarpattya" by Volodymyr Goshovskyj: reprinted edition 112

АНДРІЄНКО Лілія
 Лілія
 Andrienko Lilia

Симеон Полоцький: світогляд, громадсько-політична і літературна діяльність
 Simeon Polotskiy: his outlook, public activity and literary work 115

ВЕРТІЙ Олексій
 Олексій
 Vertiy Oleksiy

Народнопісенні звичаї Сумщини
 Folk song traditions of Sumy region 118

Хроніка

Chronic

МИКИТЕНКО Оксана
 Оксана
 Mucytenko Oksana

Співпраця науковців України і Македонії
 Collaboration of Ukrainian and Macedonian Scientists 121

О. М.
 О. М.

Конференція з проблем інтеркультурної комунікації
 Conference on the Problems of Intercultural Communication 123

Некролог

Obituary

Олег Миколайович Романів
 Oleg Romaniv 126

Адреса редакції:

01001 МСП, Київ-1,
 вул. Грушевського, 4,
 тел. 279-50-29
 e-mail: nte@etnolog.kiev.ua
 http://www.etnolog.kiev.ua

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації. Серія КВ. № 649 від 25.05.94.

Здано до набору 10. 09. 05
 Підп. до друку 21. 10. 05
 Формат 210 x 297/8
 Обл.-вид. арк. 16
 Наклад 850 прим.
 Зам. 1546.
 Друкарня ВД "Академперіодика"

На першій сторінці обкладинки: Світлина зі збірки Івана Гончара.

Редакція висловлює щире подяку дирекції Українського центру народної культури "Музей Івана Гончара" за надану можливість публікації світлини.

© Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, 2005.